

T.D.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 23432
Tarih : 09.01.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13 Mart'ın Gazi Mahallesi Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Zeynel ÖZEN

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih:	11 Ocak 2023	Esas No: 2/4834

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK 1000
0 9 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 9 Ocak 2023
No: 1150366

GENEL GEREKÇE

12 Mart 1995 tarihinde Alevilerin çoğunlukta yaşadığı İstanbul Gazi Mahallesi'ndeki üç kahvehane ve bir işyeri kimliği belirsiz kişilerce otomatik silahlarla tarandı. Buradaki saldırı sonucu Dede Halil kaya hayatını kaybetmiş ve 5'i ağır 25'de kişi yaralandı. Olayların ardından çok sayıda Alevi yurttaş, Gazi Mahallesi'nde toplandı, emniyet kuvvetlerinin olaya geç müdahale ettikleri için bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdiler. Polislerin yürüyüş yapan grubun üzerine ateş açması sonucu bir kişi yaşamını yitirdi, birçok kişi de yaralandı.

13 Mart'ta yaklaşık 15 bin kişi olayı protesto etmek için gösteri yaptı. Emniyet güçleri kitlenin üzerine yine ateş açtı. Gösteriler sonunda 15 kişi hayatını kaybetti. Aynı gün İstanbul Valiliği Gazi Mahallesi ile iki mahallede daha sokağa çıkma yasağı ilan etti. 14 Mart'ta bölgeye askeri birlikler sevk edildi. 15 Mart'ta olaylar Ümraniye'ye sıçradı. Mustafa Kemal Mahallesi'nde beş kişinin ölmesi ve 20'den fazla kişinin yaralanması üzerine bu bölgede de sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Gazi ve Ümraniye katliamlarıyla ilgili gerçekleşen davada aralarında tetiği çektikleri görüntülerle kanıtlanan polisler dahil, 20 polis yargılandı fakat hiçbirine ceza verilmedi. Polis memurlarından Adem Albayrak 4 kişiyi öldürmekten 6 yıl 8 ay, Mehmet Gündoğan 2 kişiyi öldürmekten 3 yıl 9 ay hapse mahkûm edildi. Cezalar ertelendi. Diğer 18 sanık polisin ise beraatına karar verildi. Yargıtay, Albayrak ve Gündoğdu hakkında verilen kararı bozdu. Tekrar görülen dava sonunda Albayrak ve Gündoğdu toplam 4 yıl hapisle cezalandırıldı. Olayın perde arkasındaki karanlık güçler hiçbir zaman açığa çıkarılmadı. Katliamında yakınlarını kaybeden aileler Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvurdu. Mahkeme Gazi mahallesinde katledilen 12 yurttaşın ailelerine tazminat ödenmesine karar verdi.

Gazi mahallesi katliamının perde arkasındaki karanlık güçler hiçbir zaman tam olarak açığa çıkarılmadı. Dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir ile Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'ın daha sonra bakan olarak görev yaptılar.

Türkiye'de toplumsal barışın kalıcı olarak sağlanması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve böyle olası katliamların yaşanmaması için hatırlanıp yüzleşilmesi şarttır. Böyle bir anma ve yas günü ilan edilerek; olası provokasyonlar karşı toplum içerisinde çıkabilecek her türlü linç ve katliam girişiminin önüne geçerek, Alevifobiyle mücadele edilebilmesi için gerekli toplumsal farkındalığın yaratılması ve bir kardeşlik bilincinin aşılması amaçlanmaktadır.

Bu kanun teklifi ile; 12-13 Mart tarihleri arasında Gazi mahallesinde gerçekleşen katliamda hayatlarını kaybedenlere yönelik duyarlılık ve farkındalık yaratmak amaçlanmış ve katliamın en yoğun şekilde gerçekleştiği ve 15 yurttaşın katledildiği gün olan 13 Mart gününün Gazi Mahallesi Katliamında Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü olarak ilan edilmesi öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 13 Mart'ın Gazi Mahallesi Katliamında hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**13 MART'IN GAZİ MAHALLESİ KATLIAMINDA HAYATINI KAYBEDENLERİ
ANMA VE YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 13 Mart'ın Gazi Mahallesi Katliamında hayatını kaybedenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi kabul edilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.